

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid
Sandbäcksskolan i Katrineholms kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Sandbäcksskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Sandbäcksskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:5616) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn vid *Sandbäcksskolan* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt upp skolenhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Kunskapsresultaten följs upp utifrån parametrar som exempelvis betyg och omdömen i olika klasser, ämnen, kön och över tid. Rektorn går igenom resultaten med elevhälsan och respektive arbetslag. Arbetslagen analyserar vad resultaten beror på och vad de behöver arbeta vidare med. Rektorn sammanställer sedan arbetslagens analyser och gör en egen analys utifrån helhetsbilden på skolenheten. Rektorn har god insikt i hur undervisningen bedrivs och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn följer upp detta genom regelbundna samtal med lärarna om undervisningen. En biträdande rektor genomför lektionsobservationer vid behov. Även representanter för elevhälsan gör lektionsobservationer då de kartlägger stödbehov eller undersöker studieron i klassrummen. Elevhälsan återkopplar därefter till rektorn vad de har sett. Vid medarbetarsamtalen för rektorn samtal om lärarnas undervisning samt följer upp hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Det finns en återkommande tid i alla klassers scheman då lärarna diskuterar värdegrundsteman med eleverna.

Rektorn bedriver ett välfungerande analysarbete. Analysen visar att elevernas läsförmåga har försämrats över lag på skolenheten samt att skillnaderna i läsförmåga har ökat mellan olika elevgrupper. Rektorn har även noterat att lärarnas sätt att organisera undervisningen i arbetslagen har lett till högre kvalitet i undervisningen i vissa arbetslag, vilket också

gett positivt resultat för elevernas måluppfyllelse. Rektorn har vidare skapat bättre förutsättningar för lärarna att samverka kring överlämning vid övergång mellan årkurs 3 och 4 då rektorn noterat en lägre måluppfyllelse bland eleverna i årskurs 4 jämfört med tidigare årskurs. Rektorn fattar ändamålsenliga beslut om insatser utifrån analysen av resultaten. Bland annat har rektorn gett speciallärarna i uppdrag att arbeta riktat med enskild läsning med eleverna inom ämnena svenska och svenska som andraspråk. Det pågår en lässatsning i årskurs 1 och 2 utöver den generella lässatsningen som görs på skolenheten. I ämnet matematik har rektorn ökat antalet undervisningstillfällen som eleverna har i halvklass. Det genomförs också en riktad satsning för att öka kvaliteten i matematikämnet. Härutöver gör rektorn vid behov förändringar i organisationen utifrån den uppföljning och analys som genomförts. Rektorn följer exempelvis regelbundet upp tillsammans med elevhälsan och arbetslagen, fördelningen av personella resurser och omfördelning görs vid behov.

Ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärare och med elevhälsan. Arbetslagen på skolenheten är organiserade årskursvis och träffas varje vecka. Rektorn ser till att obehöriga lärare tilldelas en mentor som är behjälplig i planering av undervisning samt vid bedömning och betygssättning. Rektorn pratar regelbundet med den obehöriga läraren för att försäkra sig om att hen har stöd i arbetet.

Rektorn följer kontinuerligt upp att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn tar reda på personalens behov av kompetensutveckling i samband med medarbetarsamtal men även genom analys av skolans samlade resultat. Under tidigare läsår arbetade lärarna med ledarskap i klassrummet bland annat med syfte att öka studieron. Under detta läsår arbetar lärarna gemensamt med att utveckla metoder för att organisera samarbete och lärande elever emellan. Lärarna arbetar också med att förbättra övergångar mellan stadierna.

Det finns tydliga och väl fungerande arbets- och förhållningssätt på skolenheten som följs av personalen. Några exempel på fungerande rutiner är rutinerna kring frånvaro och arbetet mot kränkande behandling.

Jämställdhet

Rektorn leder inte ett strategiskt jämställdhetsarbete. Granskningen visar att rektorn följer upp kunskapsresultat, kränkingsanmälningar och elevernas mående utifrån kön och genomför analyser av elevernas resultat utifrån kön. Även i lärarnas analyser av elevernas kunskapsresultat ska en analys

av pojkars och flickors kunskapsresultat finnas med. Exempelvis har rektorn identifierat skillnader i pojkars och flickors resultat vad gäller engelska, där pojkar har högre måluppfyllelse än flickor. Rektorn följer även upp att lärarna fördelar talutrymmet i klassrummen jämnt eller slumpmässigt så att inte något av könen missgynnas. Rektorn tar dock inte reda på om undervisningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv annat än att rektorn vet att jämställdhet tas upp i några läroböcker. Det pågår inte heller något jämställdhetsarbete på skolenheten som leds av rektorn. Skolinspektionen ser dock positivt på att huvudmannen nyligen tillsatt en person på skolenheten med ett riktat uppdrag att utveckla arbetet kring jämställdhet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte bedriver ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten som helhet. Granskningen visar att resultat följs upp och analyseras utifrån kön och vissa insatser görs utifrån analyserna. Utan ett strategiskt arbete finns en risk att eleverna inte ges samma förutsättningar i undervisningen oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utifrån en helhetssyn av skolans jämställdhetsuppdrag leda ett strategiskt jämställdhetsarbete som grundar sig i en kartläggning och analys av hur jämställdhetsperspektivet kan stärkas. Ur ett ledningsperspektiv kan det vara av vikt att ta reda på om lärarna har de förutsättningar och den kompetens som krävs för att bedriva ett jämställdhetsarbete. Det kan handla om att erhålla kunskaper om normer och värden samt utveckla kompetens för att kunna granska den egna undervisningen från ett jämställdhetsperspektiv. Utgångspunkt för arbetet kan till exempel vara Skolverkets material om aktivt jämställdhetsarbete i skolan¹ och även

¹ Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/aktivt-jamstalldhetsarbete-i-skolan>. Hämtad 12 december 2024.

Skolinspektionens rapport om lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val².

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa, observationer samt inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är varierad och lärarna arbetar aktivt med att tydliggöra syftet med undervisningen. Lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd under lektionerna så att de förstår, kommer i gång med sitt arbete och bibehåller sitt engagemang. Lärarna använder olika arbetssätt för att skapa variation och intresse för undervisningen. Det kan exempelvis innebära att elever först får lyssna, sedan diskutera i grupp och till sist svara enskilt och skriftligt på frågor. I naturorienterade ämnen varierar undervisningen genom att läraren har genomgång, följt av en laboration på samma tema. Lärarna använder också olika typer av spel eller frågesporter för att öka elevernas motivation att lära. Eleverna uppmuntras att diskutera och stötta varandra under lektionerna.

Undervisningen är strukturerad, med intresseväckande inledningar, sammanhang i genomgångar, sammanfattande avslut som tillsammans ger ett logiskt flöde i lektionen. Det är tydligt för eleverna vad som är syftet med olika moment. Lärarna har genomgående en tydlig struktur för skoldagen och för lektionen som skrivs på tavlan med tillhörande bildstöd.

² Skolinspektionen (2024). *Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val*. Tematisk kvalitetsgranskning. Stockholm: Skolinspektionen

Lärarna brukar exempelvis fråga eleverna om de kommer ihåg vad de gjorde föregående lektion och repetera vad eleverna har lärt sig.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar aktivt för att stärka elevernas självförtroende och motivation samt anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt efter elevernas olika förutsättningar och behov. Lärarna använder matriser där elevernas progression i ämnet synliggörs vilket ökar deras motivation att lära. I undervisningen har lärarna genomgående höga förväntningar på eleverna och visar det genom att uppmuntra eleverna att försöka lite till eller försöka på ett annat sätt. Lärarna uppmuntrar de elever som svarar på lärarens frågor oavsett om de svarat rätt eller inte för att stärka elevers självförtroende.

Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till elevgruppen så att arbetet utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Lärarna arbetar aktivt med anpassningar för elever i behov av stödinsatser. Bland annat anpassar lärare textmängd eller skrivmängd för elever som har behov av det. För de elever som kommit långt i sin skrivutveckling kan det handla om att utveckla mängd eller kvalitet i skrivandet. Lärarna anpassar även läxor och återkopplingen till eleven efter elevens förmåga. Det finns också en god samverkan mellan lärare och elevhälsan i detta arbete.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärarna arbetar metodiskt med att regelbundet inhämta elevernas synpunkter i syfte att utvärdera och utveckla undervisningen med hänsyn till elevernas ålder och mognad. Lärarna utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna flera gånger per läsår, inför utvecklingssamtal och vid terminsslut. Eleverna ges i ökande grad möjlighet att påverka arbetssätt och innehåll. Lärarna tar reda på vad eleverna är intresserade av och vill veta mer om och i de yngre åldrarna ger lärarna ofta eleverna två val att välja mellan. Eleverna utvärderar lektioner exempelvis genom att visa med tummen eller genom att skriva korta utvärderingar som läraren samlar in och sammanställer till nästa lektion.

Lärarna arbetar aktivt med att lära eleverna studieteknik anpassat till ålder och mognad för att ge eleverna ökade möjligheter att ta ansvar för sitt lärande. Eleverna får exempelvis öva på att plocka ut nyckelord ur texter, stryka under och att läsa texter mer översiktligt. Eleverna får även regelbundet reflektera över vad de har lärt sig. Bland annat får eleverna skriva ner vad de lärt sig varje vecka och lärarna arbetar även aktivt med att låta eleverna berätta för varandra vad de har lärt sig. Lärarna visar också eleverna hur de ska planera sina arbetsuppgifter, såsom läxläsning

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa, observationer samt inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Det finns ett samlat arbete på skolenheten för att skapa studiero. Det finns gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö vilket tillämpas av lärarna. Exempelvis tillämpar lärarna tydliga rutiner vid övergångar mellan olika moment och även genom att vidta konkreta åtgärder i klassrummet. Lärarna samtalar regelbundet med eleverna om vad studiero innebär. Rektorn och lärarna följer upp elevernas upplevelse av studiero genom årliga enkäter och genom elevrådet. Skolenhetens egen enkät visar att eleverna upplever studiero på skolan. Skolinspektionens enkät vårterminen 2024 indikerar också att studieron har förbättrats på skolenheten. Lärarna har under tidigare läsår arbetat med att utveckla ledarskapet i klassrummet vilket har bidragit till förbättrad studiero på skolenheten.

Arbetet för trygghet

Personalen på skolenheten arbetar under ledning av rektorn medvetet för att skapa trygghet. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer. Till exempel har skolan ett aktivt arbete med fadderklasser där äldre och yngre elever lär känna varandra och genomför olika aktiviteter under läsåret. Det finns även organiserade rastaktiviteter för eleverna varje skoldag. Lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen och det finns även en tid på schemat som kallas trygghetstid då eleverna exempelvis diskuterar värdegrundsfrågor anpassade efter ålder och mognad. Exempelvis har eleverna i årskurs 2 tema kring att sätta gränser kring sin kropp och i årskurs 6 kring hur eleverna bör hantera sociala medier. Vidare visar granskningen att förebyggande arbete och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Eleverna svarar på frågor

om trygghet i årliga enkäter samt deltar i kartläggning av otrygga platser. Rektorn pratar även återkommande med elevrådet om hur tryggheten är på skolenheten. I de fall rektorn har identifierat att det finns problem med tryggheten i någon klass har åtgärder vidtagits. I en klass har exempelvis kuratorn arbetat med att öka elevernas trygghet så att de ska våga uttrycka sina åsikter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns analys av betygssättningen

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar och betygssättning i syfte att identifiera eventuella avvikelser och att rektorn har tydliga förklaringar till de avvikelser som identifieras. Exempelvis följer rektorn upp eventuella avvikelser mellan resultat på de nationella proven i förhållande till de terminsbetyg som sätts. Inför betygssättning diskuterar lärarna gemensamt elevernas resultat på nationella prov och tidigare bedömningar för att se till så att de sätter likvärdiga betyg. Rektorn har även fört diskussioner med lärarna om att resultaten på de nationella proven särskilt ska beaktas vid betygssättningen. Rektorn har exempelvis identifierat att eleverna når ett högre resultat på de nationella proven i engelska jämfört med terminsbetygen i årskurs 6 vilket rektorn och lärarna har diskuterat. Rektorn har i sin uppföljning inte sett några avvikelser mellan olika lärares betygssättning

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder ändamålsenliga metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Exempelvis identifieras elevernas nationella prov och sambedöms av samtliga lärare och speciallärare på låg- respektive mellanstadiet. Skolverkets bedömningsstöd används av lärarna, särskilt i de samhällsvetenskapliga och

naturvetenskapliga ämnena för att säkerställa likvärdigheten i bedömningen. Det förekommer även att lärarna har gemensamma prov i flera klasser i samma årskurs för att se till så att lärarnas bedömningar är likvärdiga. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet ges goda förutsättningar att diskutera frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer. Efter att det nationella provet har genomförts har lärarna en resultatkonferens där lärarna redovisar resultatet på de nationella proven och bedömningen eller betygssättningen. Lärarna har även arbetat med Skolverkets stödmaterial kring betyg och bedömning i syfte att utveckla sin bedömarkompetens. De lärare som inte har någon ämneskollega på skolenheten samverkar regelbundet med ämneskollegor från andra skolenheter. Vidare finns det på skolenheten tydliga rutiner för hur obehöriga lärare ska sambedöma med behöriga lärare.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Tobias Thorén

Beslutsfattare
Signerat av: Tobias Thorén

X Therése Tunek

Föredragande
Signerat av: Therése Tunek

I handläggningen av ärendet har även Cecilia Asplid medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 18 och 19 november 2024. Besöket genomfördes av Therése Tunek och Cecilia Asplid.

Sandbäcksskolan är belägen i centrala Katrineholm och har cirka 550 elever i årskurs 1-6. På skolan arbetar drygt 40 lärare. Verksamheten leds av en rektor och det finns även två biträdande rektorer.